

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 2. 6. 2014
COM(2014) 419 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

**ktoré sa týka národného programu reforiem Malty na rok 2014
a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Malty na rok 2014**

{SWD(2014) 419 final}

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY

ktoré sa týka národného programu reforiem Malty na rok 2014

a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Malty na rok 2014

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami¹ a ich koordinácii, a najmä na jeho článok 5 ods. 2,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie²,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu³,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

- (1) Európska rada 26. marca 2010 schválila návrh Komisie o iniciovaní novej stratégie pre rast a zamestnanosť nazvanej Európa 2020, založenej na posilnenej koordinácii hospodárskych politík, ktorá sa zameria na kľúčové oblasti, v ktorých sú potrebné opatrenia na oživenie potenciálu Európy v oblasti udržateľného rastu a konkurencieschopnosti.
- (2) Na základe návrhov Komisie prijala Rada 13. júla 2010 odporúčanie týkajúce sa všeobecných usmernení pre hospodárske politiky členských štátov a Únie (na roky 2010 až 2014) a 21. októbra 2010 prijala rozhodnutie týkajúce sa usmernení pre politiky zamestnanosti členských štátov, ktoré spolu tvoria „integrované usmernenia“. Členské štáty boli vyzvané, aby tieto integrované usmernenia zohľadnili vo svojej vnútroštátnej hospodárskej politike a politike zamestnanosti.
- (3) Hlavy štátov alebo predsedovia vlád 29. júna 2012 rozhodli o Pakte pre rast a zamestnanosť, v ktorom sa stanovuje koherentný rámec opatrení na vnútroštátnej

¹ Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1.

² COM(2014) 419 final.

³ P7_TA(2014)0128 a P7_TA(2014)0129.

úrovni, úrovni EÚ a na úrovni eurozóny s využitím všetkých možných stimulov, nástrojov a politík. Rozhodli o tom, že treba prijať opatrenie na úrovni členských štátov, a predovšetkým sa v plnej miere prihlásili k záväzku dosiahnuť ciele stratégie Európa 2020 a splniť odporúčania pre jednotlivé krajiny.

- (4) Rada 9. júla 2013 prijala odporúčanie, ktoré sa týka národného programu reforiem Malty na rok 2013, a vydala svoje stanovisko k aktualizovanému programu stability Malty na roky 2012 – 2016. Komisia 15. novembra 2013 v súlade s nariadením (EÚ) č. 473/2013⁴ predložila svoje stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Malty na rok 2014⁵.
- (5) Komisia 13. novembra 2013 prijala ročný prieskum rastu⁶, čo znamenalo začiatok európskeho semestra koordinácie hospodárskej politiky na rok 2014. Komisia v ten istý deň prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 správu o mechanizme varovania⁷, v ktorej určila Maltu za jeden z členských štátov, vo vzťahu ku ktorým sa vykoná hĺbkové preskúmanie.
- (6) Európska rada 20. decembra 2013 schválila priority na zabezpečenie finančnej stability a fiškálnej konsolidácie, ako aj opatrenia na posilnenie rastu. Zdôraznila, že je potrebné presadzovať diferencovanú fiškálnu konsolidáciu, ktorá podporuje rast, obnoviť bežné úverové podmienky pre hospodárstvo, podporovať rast a konkurencieschopnosť, riešiť problematiku nezamestnanosti a sociálnych dôsledkov krízy, ako aj modernizovať verejnú správu.
- (7) Komisia 5. marca 2014 uverejnila výsledky hĺbkového preskúmania Malty⁸ podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Na základe tejto analýzy dospela Komisia k záveru, že Malta už nezažíva makroekonomickú nerovnováhu v zmysle postupu pri makroekonomickej nerovnováhe. Hoci zadlženie je aj naďalej vysoké, riziká týkajúce sa udržateľnosti zadlženosti súkromného a verejného sektora a stability finančného sektora sa zdajú byť obmedzené, aj keď si vyžadujú nepretržité monitorovanie. Predovšetkým, ukazovatele finančnej stability sú aj naďalej priaznivé. Napriek tomu vzhľadom na štrukturálnu povahu rizík v sektore je dôležité pokračovať v súčasných postupoch obozretného dohľadu a podstupovania rizík. Trh s nehnuteľnosťami sa stabilizoval a riziká vyplývajúce z nadmernej expozície majetku sú teda obmedzené. Súkromný dlh klesá; znižovanie pákového efektu podnikov sa uskutočňuje náležitým spôsobom a tlaky úverového trhu sú obmedzené.
- (8) Malta predložila 16. apríla 2014 svoj národný program reforiem na rok 2014, ktorý bol aktualizovaný 8. mája 2014, a 30. apríla 2014 predložila svoj program stability na rok 2014. S cieľom zohľadniť prepojenia medzi nimi sa obidva programy posudzovali súčasne.
- (9) Cieľom rozpočtovej stratégie načrtnutej v programe stability na rok 2014 je napraviť nadmerný deficit udržateľným spôsobom do roka 2014 a postupne napredovať k strednodobému cieľu vyrovnanej rozpočtovej pozície v štrukturálnom vyjadrení, ktorý je prísnejší ako požiadavky Paktu stability a rastu. S dosiahnutím strednodobého cieľa sa však v rámci programového obdobia neráta. V roku 2014 je plánovaná (prepočítaná) štrukturálna úprava len o málo nižšia než odporúčané hodnoty. Po plánovanej náprave nadmerného deficitu sa v roku 2015 plánuje malá

⁴ Ú. v. EÚ L 140, 27.5.2013, s. 11.

⁵ C(2013) 8007 final.

⁶ COM(2013) 800 final.

⁷ COM(2013) 790 final.

⁸ SWD(2014) 150 final.

odchýlka od úpravy smerom k strednodobému cieľu. Plánované ročné napredovanie k dosiahnutiu strednodobého cieľa je potom vo všeobecnosti v súlade s požadovanou hodnotou minimálne 0,5 % HDP. V programe sa predpokladá, že štátny dlh – na úrovni 73 % HDP v roku 2013 – nadobudne klesajúcu tendenciu, ktorá bude v súlade s referenčnou hodnotou pre zníženie dlhu od roku 2014. Celkovo možno konštatovať, že ciele tohto programu sú vo všeobecnosti v súlade s požiadavkami Paktu stability a rastu. Makroekonomický scenár, na ktorom sú založené rozpočtové prognózy programu a ktorý bol schválený nezávislým útvarom (národný kontrolný úrad), je na roky 2014 a 2015 prijateľný, keďže odhady hospodárskeho rastu sú len o niečo nižšie, ako odhady v jarnej prognóze Komisie na uvedené roky. Existujú však riziká týkajúce sa rozpočtových cieľov, keďže zvýšenie štrukturálneho príjmu plánované počas programového obdobia nie je plne podporené opatreniami a prekročenia výdavkov by si mohli vyžadovať vyššie výdavky, než s akými sa počítá v rozpočte. Podľa prognóz Komisie sa očakáva, že Malta napraví svoj nadmerný deficit udržateľným spôsobom v roku 2014. Z prognóz Komisie však zároveň vyplýva, že fiškálne úsilie v období rokov 2013 – 2014 o 1,6 % HDP nedosiahne, (prepočítanú) zmenu štrukturálneho salda, a o 1,25 % HDP nedosiahne hodnotu požadovaných opatrení, ktoré sa považovali za potrebné v čase odporúčania týkajúceho sa postupu pri nadmernom deficite. Hoci sa v súvislosti s dodržaním referenčnej hodnoty pre zníženie dlhu v roku 2014 neponecháva žiadna voľnosť, pomyselná miska váh týkajúca sa rizík spojených so scenárom pre dlh je naklonená k pozitívnemu výsledku. V roku 2015 existuje riziko značného odklonu od požadovaného pokroku na ceste k strednodobému cieľu. Rada na základe posúdenia programu a na základe prognózy Komisie podľa nariadenia (ES) č. 1466/97 zastáva názor, že hoci plánovaný celkový deficit a verejný dlh Malty sú v súlade s odporúčaniami postupu pri nadmernom deficite, na to, aby sa štrukturálna úprava zosúladiła s odporúčanou úpravou na rok 2014 a aby sa od roku 2015 zabezpečil náležitý postup k dosiahnutiu strednodobého cieľa, je potrebné dodatočné úsilie.

- (10) Nezáväzná povaha fiškálneho rámca Malty a krátkodobé fiškálne plánovanie nepodporujú zdravú fiškálnu pozíciu. Prijatie právnych predpisov malo nadobudnúť platnosť koncom roka 2013 a bolo zamerané na splnenie požiadaviek smernice 85/2011/EÚ o rozpočtových rámcoch, pričom fiškálna dohoda bola odložená. Podľa programu stability však maltská vláda nedávno schválila zákon o fiškálnej zodpovednosti, ktorý bude predložený parlamentu na schválenie. Návrh zákona predpokladá zavedenie pravidla vyrovnaného rozpočtu v štrukturálnom vyjadrení, pravidlo pre dlh, trojročný priebežný rozpočtový rámec a postupné zriaďovanie fiškálnej rady, ktorá by bola zodpovedná za schválenie oficiálnych makroekonomických a fiškálnych prognóz štátu, ako aj monitorovanie dodržiavania fiškálnych pravidiel *ex ante* a *ex post*.
- (11) Maltské daňové správy sa majú zlúčiť do jedného orgánu, ktorý by mal zefektívniť postupy výberu daní a bojovať proti daňovým únikom. S cieľom zlepšiť dodržiavanie daňových predpisov a podporiť vymáhanie splatných súm boli revidované sankcie v právnych predpisoch o DPH a úroky z nezaplatených daní. Zavedené boli aj rôzne ďalšie opatrenia na konsolidáciu daňového systému Malty. Tieto opatrenia sú cielené správnym smerom, ale ich vplyv ešte nie je zjavný.
- (12) Napriek tomu, že Malta stále čelí výzvam týkajúcim sa udržateľnosti verejných financií, skromný pokrok sa zaznamenal v súvislosti s reformami dôchodkového systému a udržateľnosťou služieb zdravotnej starostlivosti. Hoci skupina pre dôchodkové stratégie bola zriadená s cieľom posúdiť všetky možnosti reformy

dôchodkového systému, maltské orgány sa zaviazali, že nezvýšia zákonom stanovený vek odchodu do dôchodku a ponechajú ho tak, ako je uvedený v dôchodkovej reforme z roku 2006. Zákonom stanovený vek odchodu do dôchodku je preto naďalej neprepojený so strednou dĺžkou života, čo predstavuje problém pre dlhodobú udržateľnosť a primeranosť dôchodkov. Hoci Malta zamýšľa riešiť tieto nedostatky prostredníctvom opatrení zameraných na trh práce a najmä nedávno prijatej stratégie aktívneho starnutia obyvateľstva, je nepravdepodobné, že sa tým tento problém vyrieši. Problém prehĺbuje aj otázka udržateľnosti systému zdravotnej starostlivosti vzhľadom na predpokladaný nárast výdavkov súvisiacich s vekom. Nedávno bola prijatá navrhovaná stratégia systémov národného zdravia, no nie je jasné, akým spôsobom dôjde k jej realizácii a aké výhody prinesie z hľadiska nákladovej účinnosti a udržateľnosti. Je potrebné posilniť verejnú základnú starostlivosť.

- (13) Miera predčasného ukončenia školskej dochádzky je na Malte veľmi vysoká, ale prijímajú sa opatrenia na jej zníženie a zriaďuje sa komplexný monitorovací systém. Získavanie základných zručností je však naďalej nepostačujúce, čo prispieva k nízkej gramotnosti a predčasnému ukončovaniu školskej dochádzky. Očakáva sa, že dôsledné vykonávanie nedávno prijatej stratégie národnej gramotnosti podporí úsilie, ktoré je zamerané na riešenie týchto nedostatkov. To sa doplní ďalšími opatreniami, od ktorých sa očakáva, že zvýšia význam odbornej prípravy a vzdelávania pre trh práce. Medzi tieto opatrenia patrí reforma učňovského rámca, vytvorenie stratégie celoživotného vzdelávania, zavedenie praktickej výučby v rámci odborného vzdelávania a prípravy a osobitný program financovaný prostredníctvom Európskeho sociálneho fondu.
- (14) Malta v súčasnosti zavádza niekoľko významných opatrení v snahe zvýšiť účasť žien na trhu práce, predovšetkým prostredníctvom zabezpečovania bezplatných služieb starostlivosti o dieťa pre domácnosti, v ktorých sú rodičia zamestnaní alebo sa ďalej vzdelávajú. Ich účinné vykonávanie bude mať zásadný význam. Orgány sú takisto nápomocné pri zabezpečovaní školských družín a poskytujú príležitosti poslať dieťa do školy pred začiatkom vyučovania, aby bolo rodičovstvo lepšie zlučiteľné s pracovným životom. Daňové stimuly majú takisto za cieľ nabádať rodičov, aby posielali deti do zariadení starostlivosti o deti, ktoré fungujú na základe predchádzajúcich režimov. Málo úsilia sa však vynakladá v súvislosti s poskytovaním a presadzovaním pružných foriem organizácie práce, ako je napríklad práca z domu alebo flexibilná pracovná doba, ktoré by pomohli opätovne začleniť ženy na trh práce.
- (15) S cieľom ďalej zlepšiť medzinárodnú konkurencieschopnosť a predísť potenciálnemu negatívnemu účinku nesúlady medzi vývojom v oblasti miezd a produktivity, musí Malta odstrániť nedostatky v infraštruktúre v sektore energie a dopravy, ktoré znižujú jej potenciál, predovšetkým vzhľadom na zvýšené náklady na energiu. Elektrické prepojovacie vedenie s Talianskom má byť dokončené tento rok, čo zvýši bezpečnosť dodávok a môže prispieť k diverzifikácii dodávok a využitiu externe vyrábanej obnoviteľnej energie. Plánované napojenie na Európsku plynárenskú sieť prispeje energetickému mixu Malty, vďaka čomu bude Malta menej závislá od jedného hlavného zdroja energie, a tým zvýši svoju atraktivitu pre podnikateľskú činnosť. Domáce obnoviteľné zdroje energie, s výnimkou niektorých úspechov v oblasti fotovoltickej energie, predstavujú naďalej nedostatočne využitý potenciál.

- (16) Určité nedostatky verejnej správy obmedzujú ďalší vývoj podnikateľského prostredia na Malte. Hoci zlepšenia v oblasti verejného obstarávania pokračujú správnym smerom, verejné obstarávanie je naďalej neúmerne zdĺhavé a jeho výsledkom sú neefektívne verejné výdavky. K týmto opatreniam nie sú stanovené ciele, čo sťažuje posudzovanie ich účinnosti. Nedostatok alternatív k úverovému financovaniu vedie k nákladnému financovaniu podnikov, čo vyvíja tlak na ich hospodársku činnosť. Zvýhodňovanie dlhu právnických osôb môže viesť aj k nadmerne vysokému pákovému efektu podnikov a nedostatočnej alokácii kapitálu. Preto treba zvážiť ďalšie možnosti neúverového financovania. Nedostatky v súdnom systéme zdôraznené v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny určených Malte, sa ešte stále neodstránili. Hoci sa očakáva, že niekoľko návrhov na reformy, ktoré predložila Komisia pre reformu justičného systému v novembri 2013, sa zrealizuje do konca roka 2014, ešte stále nie je stanovený jasný časový rozvrh a prioritizácia opatrení. Takisto sa ešte len ukáže, ako sa tieto opatrenia vysporiadajú s nahromadenými nedoriešenými prípadmi, predovšetkým vzhľadom na uvedené nedostatky.
- (17) Malta posilnila regulačný dohľad, aby zaistila stabilitu finančného sektora. Úlohy maltskej centrálnej banky boli rozšírené o makroprudenciálny dohľad. Osobitný dôraz sa kladie na otázky finančnej stability, pričom spoločná rada pre finančnú stabilitu je už zakotvená v legislatíve. Uspokojivé opatrenia sa prijali na zlepšenie tvorby rezerv na úverové straty predovšetkým prostredníctvom zavedenia revízie bankového pravidla č. 9.
- (18) V rámci európskeho semestra Komisia vykonala komplexnú analýzu hospodárskej politiky Malty. Posúdila program stability a národný program reforiem. Zohľadnila nielen ich význam pre udržateľnú fiškálnu a sociálno-ekonomickú politiku na Malte, ale aj ich súlad s pravidlami a usmerneniami EÚ vzhľadom na potrebu posilniť celkovú správu hospodárskych záležitostí Európskej únie zabezpečením vstupov na úrovni EÚ do budúceho vnútroštátneho rozhodovania. Jej odporúčania v rámci európskeho semestra sú premietnuté do odporúčaní 1 až 5.
- (19) Rada na základe tohto posúdenia preskúmala program stability Malty a jej stanovisko⁹ je premietnuté najmä do odporúčania 1.
- (20) V kontexte európskeho semestra Komisia takisto vykonala analýzu hospodárskej politiky eurozóny ako celku. Na základe tejto analýzy vydala Rada jednotlivé odporúčania adresované členským štátom, ktorých menou je euro. Malta by mala takisto zaistiť úplné a včasné vykonanie týchto odporúčaní,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Malta prijala v priebehu obdobia rokov 2014 – 2015 opatrenia s cieľom:

1. Napraviť nadmerný deficit udržateľným spôsobom do roku 2014. V roku 2015 výrazne posilniť rozpočtovú stratégiu na zabezpečenie požadovanej štrukturálnej úpravy vo výške 0,6 % HDP smerom k dosiahnutiu strednodobého cieľa. Následne každoročne presadzovať štrukturálnu úpravu minimálne o 0,5 % HDP a za dobrých hospodárskych podmienok aj viac, alebo v prípade potreby zaručiť dodržiavanie pravidla pre dlh s cieľom udržať klesajúcu tendenciu pomeru verejného dlhu. Dokončiť prijatie zákona o fiškálnej zodpovednosti s cieľom zaviesť záväzný viacročný fiškálny rámec na základe jasných pravidiel a zriadiť nezávislú inštitúciu zodpovednú za monitorovanie fiškálnych pravidiel a schváliť makroekonomické prognózy, z ktorých vychádza fiškálne plánovanie. Naďalej zlepšovať dodržiavanie

⁹ Podľa článku 5 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97.

daňových predpisov a bojovať proti daňovým únikom prostredníctvom pokračujúceho zavádzania a hodnotenia doteraz prijatých opatrení a zároveň prijímať dodatočné opatrenia, a to predovšetkým prostredníctvom presadzovania toho, aby sa využívali elektronické platobné prostriedky.

2. Zintenzívniť prebiehajúcu dôchodkovú reformu najmä prostredníctvom výrazného zrýchlenia plánovaného zvýšenia zákonom stanoveného odchodu do dôchodku a jeho súbežného prepojenia so zmenami strednej dĺžky života. Zabezpečiť, aby komplexná reforma systému verejného zdravia zaistila nákladovo účinné a udržateľné využívanie dostupných zdrojov, ako napr. posilnenie základnej starostlivosti.
3. Pokračovať v politickom úsilí o riešenie otázky významu vzdelávania a odbornej prípravy v súvislosti s trhom práce a zlepšiť získavanie základných zručností prostredníctvom zintenzívnenia úsilia o dlho očakávanú reformu učňovského systému. Ďalej znižovať predčasné ukončovanie školskej dochádzky, a to najmä prostredníctvom dokončenia a zavedenia oznámenej stratégie národnej gramotnosti. Ďalej zlepšovať účasť žien na trhu práce, najmä tých, ktoré si želajú opätovne vstúpiť na trh práce, prostredníctvom presadzovania pružných foriem organizácie práce.
4. Diverzifikovať energetický mix v hospodárstve aj prostredníctvom zvýšenia podielu energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov.
5. Nadalej sa usilovať o zvýšenie účinnosti a skrátenie postupov verejného obstarávania, podporovať alternatívne spôsoby úverového financovania podnikov prostredníctvom zjednodušenia prístupu na kapitálové trhy a rozvoja fondov rizikového kapitálu a zvyšovať účinnosť súdneho systému prostredníctvom zaistenia včasného a efektívneho zavedenia plánovanej súdnej reformy.

V Bruseli

*Za Radu
predseda*